

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Puskás István pártfogó ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Sz. A. L. kuratóriumi elnök által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, végrendelet érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. június 8. napján meghozott és 42. sorszám alatt kijavított 27.P.20.052/2008/41. számú ítélete ellen, a felperes részéről 45/F/1. és 50. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt 900.000 (Kilencszázezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli. A felperest képviselő pártfogó ügyvédi díj viselésére teljes egészében az állam köteles.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes féltestvére, **P.L.** (továbbiakban: örökhagyó) az **A-ban** élt, és időnként hazalátogatott M-ra.

2001. február 14. napján az örökhagyó B-en írásbeli magánvégrendeletet alkotott, amelyben úgy rendelkezett, hogy ha vele bármilyen váratlan esemény történne, úgy minden ingó- és ingatlan vagyontárgya a B-en általa alapított alperes nevet illesse meg. A végrendeletet három tanú - **Sz.O.**, **S.I.**, **Cs.I.** - írta alá.

Az örökhagyó 2001. szeptember 20-án B-en elhunyt. Hagyatéki eljárásában a felperes mint rokon bejelentésre nem került. A közjegyző végzésével az örökhagyó hagyatékát - a M-on fellelhető ingóságait - a 2001. február 14. napján kelt írásbeli magánvégrendelet alapján az alperesnek adta át. Az örökhagyó **A-ban** fellelhető hagyatékát 431.648,43 USD értékben a K. Állam Legfelsőbb Bírósága a 2004. június 10. napján hozott határozatával a végrendelet alapján ugyancsak az alperesnek adta át.

A felperes mint törvényes örökös, módosított keresetében az örökhagyó 2001. február 14. napján kelt írásbeli magánvégrendelete érvénytelenségének megállapítását kérte, egyrészt arra hivatkozással, hogy a végrendeleten lévő aláírás nem az örökhagyótól származik, másrészt a végrendelet elkészítésénél, aláírásánál a tanúk együttesen nem voltak jelen.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével a keresetet elutasította. A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját 15.000 forintban állapította meg, rendelkezése szerint a felperes által le nem rótt 900.000 forint illetéket és 71.700 forint állam által előlegezett költséget az állam viseli.

Az ítélet indokolása szerint a felperes anyakönyvi kivonatokkal megfelelően igazolta, hogy az örökhagyó apjának egy másik anyától született gyermeke, ezért az örökhagyó törvényes örököse. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az örökhagyó végrendelete megfelel a törvényi követelményeknek. A felperes elsődleges hivatkozása szerint a végrendelet készítésénél a tanúk együttesen nem voltak jelen és ezzel kapcsolatos állításának igazolására a három végrendeleti tanú kihallgatását kérte. A tanúk közül **Sz.O.** és **Cs.I.** határozottan és egyezően nyilatkoztak arra vonatkozóan, hogy a végrendelet aláírása az örökhagyó részéről együttes jelenlétükben történt, megerősítették továbbá, hogy az aláíráskor a harmadik tanú, **S.I.** is jelen volt. **S.I.** a végrendelet tényét és tanúkénti közreműködését megerősítette, azonban a pontos körülményekre nem tudott nyilatkozni. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a végrendelet a törvényben előírt formai követelmények között keletkezett.

A tanúk vallomása egyúttal azt is bizonyítja, hogy a végrendeleten lévő aláírás az örökhagyótól származik. A felperes indítványára a bíróság igazságügyi írásszakértőt rendelt ki, akinek véleménye elkészítéséhez az örökhagyótól származó összehasonlító írásminták voltak szükségesek. A peres felek az ellenérdekű fél által csatolt okiratok vonatkozásában kölcsönösen azt állították, hogy az azokon lévő aláírások nem az örökhagyótól származnak. Ennek tisztázása érdekében a becsatolt iratok vonatkozásában a bíróság tanúbizonyítást is foganatosított. **Dr. B.T.** egyértelmű nyilatkozatot tett arra vonatkozóan, hogy az általa szerkesztett alapító okiratot az örökhagyó előtte írta alá. **L.A-né** megerősítette, hogy a csatolt, neki szóló levelet, a kórházi számlát, valamint a **B.F-né** részére átadott könyvet is az örökhagyó írta alá. **B.F-né** vallomása szerint a könyvben szereplő dedikálás és aláírás az örökhagyótól származik. A perben kirendelt **Ny.A.** igazságügyi szakértő véleménye szerint az összehasonlító aláírás minták egy személytől származnak, és a kérdéses, 2001. február 14. napján kelt rendelkezés elnevezésű okiraton lévő **P.L.** névaláírás is valószínűleg ugyanattól a személytől származik. Mivel az írásminták készítőjének személyazonosságát a tanúk egyezően határozták meg, ezért a bíróság a szakértői véleménnyel megerősített vallomások alapján azt állapította meg, hogy a végrendeleten lévő aláírás az örökhagyótól származik. Ezzel összefüggésben utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a beszerzett nyomozati iratok

között is fellelhető egy írásszakértői vélemény, melyben az eljáró szakértő régebben keletkezett aláírás minták alapján egyértelműen megállapította, hogy a végrendeleten lévő aláírás kétséget kizáróan az örökhagyótól származik.

A felperesnek a perben azt kellett bizonyítania, hogy a végrendeleten lévő aláírás nem az örökhagyótól származik, melyhez annak kérdésessé tétele nem elegendő. Ebből következően önmagában az a tény, hogy a perben kirendelt szakértő nagy valószínűséggel nyilatkozott az aláírás tekintetében, még nem eredményezheti a felperes pernyertességét. Abból ugyanis, hogy a szakértő nem mondta ki egyértelműen, miszerint az aláírás teljes bizonyossággal az örökhagyótól származik, nem lehet egyértelműen arra következtetni, hogy a végrendeletet bizonyosan nem az örökhagyó írta alá. A kifejtettek alapján ezért az elsőfokú bíróság a keresetet mint alaptalant elutasította. A felperes teljes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt kereseti illetéket, továbbá a perben felmerült és állam által előlegezett költségeket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli. A bíróság a felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját a 7/2002. (III. 30.) IM rendelet 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg, ami az áfát is tartalmazza.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melynek tartalmából kitűnően elsődlegesen az ítélet kereset szerinti megváltoztatását, míg másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérte. Álláspontja szerint a végrendelet hamisítvány, amit nem az örökhagyó írt alá, aki nem készült meghalni és nem készített végrendeletet. A perben kirendelt írásszakértő véleményét ítékezés alapjául elfogadhatatlannak tartja, kétségbe vonja a vélemény alapjául szolgáló iratok valóságát, mert kétséges, hogy azok az örökhagyó kezétől származnak. A szakértő véleményében csak azt mondta ki, miszerint lehetséges, hogy a végrendeleten lévő aláírás az örökhagyótól származik, ami azonban nem meggyőző és nem kétséget kizáró, megalapozott vélemény. A véleményből éppen arra lehet következtetni, hogy a rendelkezésre álló minták kétes eredetűek és véleményezésre alkalmatlanok. Erre figyelemmel a szakértő véleményére alapított ítélet megalapozatlan. Ezért kérte, hogy az ítélőtábla a perben másik írásszakértőt rendeljen ki, ha ez nem lehetséges, az ítéletet helyezze hatályon kívül. Fellebbezéséhez mellékletként olyan írások másolatát csatolta, amelyeket most sikerült régi iratok között fellelnie, és amelyek kétséget kizáróan az örökhagyótól származnak. Azok eredeti példányát felhívásra rendelkezésre bocsátja.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Felháborítónak tartja a felperes végrendelet aláírására vonatkozó állítását, mivel három élő személy tanúsította, hogy az okiratot az örökhagyó előttük írta alá, amit a rendőrségi eljárásban kirendelt írásszakértő véleménye is megerősített. Alaptalan a felperesnek az az állítása, hogy az alapítványt nem az örökhagyó hozta létre, banki okirat igazolja, hogy az alapításhoz szükséges tőkét személyesen fizette be, az alapító okiratot elkészítő ügyvéd tanúsította továbbá, hogy azt az örökhagyó írta alá.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően értékelte és mérlegelte, érdemi döntése és annak indokolása is megalapozott.

Az ítélet tábla megítélése szerint másik írásszakértő kirendelése szükségtelen, mert az ügyben a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján is megalapozott döntés hozható. Ezért nincs olyan ok, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

Az, hogy a perben kirendelt **Ny.A.** írásszakértő véleményében nem teljes bizonyossággal, hanem csupán nagy valószínűséggel nyilvánított véleményt, szakértői megállapítását nem teszi megalapozatlanná és kétségesse. Véleményéből kitűnően a végrendeleten lévő örökhatályú aláírás tekintetében technikai hamisításra utaló jeleket nem tapasztalt, megállapítása szerint az összehasonlító minták és a végrendeleti aláírás feltárt különös sajátosságai nagyrészt megegyeznek. Az általa előadottak szerint kizárólag azért nem nyilvánított teljes bizonyosságú véleményt, mert az aláírások között tapasztalt kisebb különbségek oka nem volt megállapítható, egyébként ilyen eltéréseket eltérő íráskörülmények is okozhatnak. Mindezekre tekintettel, önmagában az aláírások közötti kisebb eltérésekből a kérdéses névaláírás hamisítására nem lehet következtetni. Nyilvánvaló, hogy sem az összehasonlító minták, sem pedig a végrendeleti aláírás keletkezésének részletes körülményei utóbb nem tárhatók fel, ezért az aláírások között mutatkozó eltérések oka másik szakértő kirendelésével sem deríthető fel.

A Pp. 3. § (5) bekezdésében foglaltak szerint a bíróság meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve és szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint minden egyéb bizonyítékot, ami a tényállás felderítésére alkalmas. Ebből következően az elsőfokú bíróság az eljárási szabályoknak megfelelően, a perben kirendelt szakértő véleménye mellett a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok - a tanúk vallomása, valamint a felperes által kezdeményezett büntetőeljárásban beszerzett írásszakértői vélemény - alapján megalapozott döntést hozott.

Téves az a felperesi fellebbezési érvelés is, miszerint a perben kirendelt szakértő véleményéből arra lehet következtetni, hogy a rendelkezésre álló írásminták kétes eredetűek, ezért véleményezésre nem alkalmasak. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján helytállóan ítélte meg, hogy a perben kirendelt szakértő rendelkezésére bocsátott összehasonlító írásminták bizonyítottan az örökhatályútól származnak. Ezt a perben kirendelt szakértő véleménye sem teszi kétségesse, mert álláspontja szerint az összehasonlító írásminták és a végrendelet aláírásának feltárt különös sajátosságainak nagy része megegyező.

A kifejtettek alapján az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta. A felperes pervesztességére és költségmentességére figyelemmel, a Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint A 6/1986.

(VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az általa le nem rótt fellebbezési illetéket, valamint az őt képviselő pártfogó ügyvéd díját teljes egészében az állam viseli.

Budapest, 2011. szeptember 15.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.

a tanács elnöke

Dr. Hegedűs Mária s.k.

előadó bíró

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k.

bíró

A kiadmány hiteléül:

Dankó Zsuzsanna

írnok